

PERSOON:
Neeme küla
vanim elanik
Asta Väli
Loe lk 6-7

AJALUGU -
Punakivi, Lahe-
ranna või
Katkuküla?
Loe lk 2
Mäletades
nõukaaega 3. osa
Loe lk 7

Neeme Ilu 2009

Lisana:
Lasteleht
OPS!

Taas 16 lk lugemist!

11/2009

Ilmub 4 x aastas

Hind 15.-

Ihasalu ja Neeme küla ajaleht

Oma Poolsaar

Ilusa küla konkurss

Aastal 2001 käis komisjon Neeme külas, ning tunnistas ta ILUSA KÜLA konkursi võitjaks. Selle tunnustajaks on ka Neeme Rahvamaja seinal olev aukiri tolleaegse presidendi Arnold Rütli allkirjaga.

Nüüd siis valiti vallavalitsuse poolt meid jälle konkureerivate rivisse. Määrav ei ole tänapäeval enam ainult ilus maja ja aed, vaid kindlasti ka külas tegutsev seltsielu.

Väga tähtsale kohale seadis komisjon ka meie külaajalehe Oma Poolsaar.

Selliseid külasid, kus on nii palju hinge ja vaimu, et välja anda külalehte, on Eestimaal ääretult vähe. Meie küla on ka eelnevate aastatega võrreldes palju laienenud ja suurenenud ning sellepärast oli komisjonil ringkäiku tehes avastamisrõõmu ja üllatusi kuhjaga! Jääme siis ootama komisjoni otsust, mis tehakse teatavaks Isadepäeva paiku.

Sirje Põllu
külavanem

Üks viimaseid pilte Neeme külast, mis tehtud suurest majakast enne selle lammutamist septembris 2009

Neemes avati uus
lasteaed! lk 4

Kas sina oled oma
kodukohta sisse
kirjutatud?

Kõik 18. oktoobril
valima!!! lk 5

18. septembril toimus
külakoosolek...lk 3

Kas me elame
Neemes või Neemel?
lk 3

Lastevanemate rahul-
oluküsitlus Neeme
Algkoolis, loe lk 4

2009 suveüritused
Neemes:

- *Jaanipäev lk 8;
- *Muinastulede öö lk 9
- *Kaluritepäev lk 10;
- *Lõikuskuu laat lk 11;

Küsitlus - ootused oma
partnerilt, lk 13

Oma Poolsaar
ootab kaastöid!

Kirjuta meile -
omapoolsaar@hotmail.ee

Punakivi, Laheranna või Katkuküla?

Ilmselt mäletavad paljud kummalist juhtumit, kui meie vald taotles riigilt suurt maa-ala Neeme tee ja mere vahel sotsiaalseteks eesmärkideks. Et mitte kaua üldsust lollitada ja avaldada oma tõelised eesmärgid, parseldati see maa kärmelt ja heast südamest sisuliselt tasuta kinnisvaraarendajale. Et õilsas ärituhinas mitte austada vanu traditsioone ja nimesid, pandi maa-alale osapoolte poolt “geniaalne” ärinimi Laheranna.

Tegelikult asus seal ju Punakivi küla oma kummalise saatusega.

Küla ei olnud suur – koosnes kuuest talust, kus elas üheksa perekonda. Suurimas peres oli 1934. aastal üheksa last. Küla tuumik asus kohas, kus tänapäeval on suplusranna parkla silt. Mõned talud paiknesid hajali põhja poole kuni Ihasalu teeristini. Küla likvideeriti 1934–1937. aastatel Eesti Vabariigi poolt.

Kõik algas sellest, et peatselt peale Eesti riigi tekkimist, 1921. aastal otsustati rajada alale, mis jääb Neeme ja Kaberneeme tee vahele, endistele Rummu ja Jägala mõisa maadele suurtükiväe polügon. Juba 1923. aastal võõrandati juurde ka talunike maid 600 ha. ulatuses. Kokku tuli õppeväli 3000 ha. suur. Ametlik nimi oli Jägala polügoni suurtükiväe Valkla õppeväli. Administratiivkeskus asus Valkla mõisas ja otsene kõmmutamine toimus eelpool nimetatud alal. Polügonil tulistati nii käsirelvadest kui suurtükkidest. Toimus laskmisi merelt ja pommitati ning tulistati isegi lennukitelt. Õppeväljal oli ka kolm spetsiaalset vedukit, mis vedasid liikuvaid märklaudu ja tankimakette. Polügoni tarvis rajati kiviteid, millest on osaliselt säilinud Ihasalu ristist Kaberneeme siirduv tee. Tee ääres on alles ka sellest ajast pärinevad betoonist vaatluspunktid. Veel oli rajatistest viis vaatlustorni, välipatariide platsid, mõned barakid ja muid hooneid. Praeguse metsamassiivi kohal asus suur Lakesoo, mida sõjavägi usinasti kuivendama asus. Põhjuseks asjaolu, et soisele pehmele pinnasele kukkunud mürsud ei tahtnud sugugi lõhkeda ja nii ei olnud võimalik tuvastada lasu täpsust. Üheksakümnendatel aastatel seal toimunud metsatulekahju ajal oli igatahes olnud küllaltki palju pauke

kosta.

1935. aastal alustati ka puupapivabriku ja Neeme vahelise maantee ehitamist, mis tänaseks küll veidi ära on vajunud.

Õppelaskimisi ja muid sõjakoerusti teostasid erinevad väeosad ja kaitseliidu malevad. Ajapikku jäi polügon uutele relvadele ja keerulisematele ülesannetele kitsaks. Sooviti, et polügon piirduks ka ida poolt merega.

Nüüd jäigi rahumeelne Punakivi kaluriküla 1934. aastal sõjardite risti jalgu. Talude omanikele tehti pakkumine nende maade ja hoonete ostmiseks. Plaan puudutas ka paljusid Jõesuu, Ihasalu ja Neeme külade elanikke, kellel oli seal piirkonnas maid. Punakivi küla kuulus likvideerimisele terviklikult. Taluomanikele sellised plaanid loomulikult ei meeldinud. Siiski toimusid põhilised vaidlused mitte fakti enda üle, vaid pakutava hinna ja muude tingimuste üle. Tolleaegsed põllumajandusliku ühiskonna inimesed võtsid talusid mitte niivõrd elukohana, kui just tootmisvahendina ja elatise võimaldajana.

Riigi Põllumajandusministeeriumi poolt hinnati nimetatud maad 120–150 Kr. hektari eest. Omanikud polnud sellise hinnaga nõus, küsides 250 Kr.ha. (tänapäevane suurusjärg x 100) Põhjuseks tõi taluomanikud asjaolu, et talud asuvad mere ääres, mis võimaldab elatist kalapüügist ja turg Tallinna näol on samuti lähedal. Hooneid hinnati arvestades nende seisukorda. Omanikud nõudsid jälle 60% rohkem. Põhjuseks loogiline tõsiasi, et uues kohas tuleb ehitada täiesti uued hooned, mida vana hoone hinnaga

ei saa. Järgnesid arvukad dramaatilised kaebekirjad riigivanemale ja kaitsevägede ülemjuhatajale, kelledeks oli tuntud tandem - Päts ja Laidoner. Viimased soovitasid küll võimalusel talunikele vastu tulla, aga mitte oluliselt rahalistele nõudmistele.

Riigi poolseks piitsaks oli ähvardus võõrandada talud sundmüügi teel ja praänikuks leida asendusmaid lisaks pakutavale tasule. Häid mereäärseid asendusmaid kergesti ei suudetud leida. Mõned pered said asendusmaad Tsitres. Mõnedele pakuti maid Läänemaal Rikholdis, mida ei tahtud vastu võtta asjaolul, et seal elavad inimesed “ei oska eesti keelt ja ei poolda meie kombeid”. Lõpuks jõuti enamuse talunikega erinevatele kokkulepetele. Siiski rakendati kahe viimase “põikpäise” talu suhtes 1937. aastal sundvõõrandamist. Inimesed olid sunnitud rajama võõrastes kohtades endale uued kodud.

Kokku läksid kõnealused maad Eesti riigile kenakese summa ja palju vaeva maksma. Palju suuremaks vaevaks oli muidugi paljudele inimestele kodunt lahkumine ja uues elukohas sisseeadmine.

1939. aastal pöördus Kaitseministeeriumi poole Neeme Kodukainistamise Ring. Esitati palve Punakivi küla mahajäetud majade äravedamiseks, kuna “...need suure tee ääres asuvad katkenud katustega ja purustatud aknaruutudega majalugud jätavad möödakäijatele väga ebasoodsa mulje. Võõrad, keda siin randades tihti liigub, ongi sellele kohale juba “Katkuküla” nime andnud.”

Janek Šafranovski

Kas me elame Neemes või Neemel?

Otsustasin taasilmutada oma 2004. aasta oktoobrikuises „Neemekeses“ avaldatud artikli, sest mulle tundub, et see teema on jälle kord aktuaalseks saanud.

Neeme külaga on seotud viimasel ajal aina rohkem ja rohkem rahvast. Kes käib siin suvitamas, kes korra vaid randa vaatamas ja paljud ehitavad siia lausa elumaju. On tore näha, kuidas meie armsas külas elu keeb! Aga minu, pool elu siin veetnud inimese, kõrva riivab uustulnukate mood rääkida Neemel käimisest ja elamisest. Olen alati arvanud, et neemel käime me, kui külastame suvalist maanina, aga Neeme, kui asulasse läheme me ikkagi sisse.

Otsustasin oma arvamust kontrollida ja lõin lahti Õigekeelsuse Sõnaraamatu. Seal on sõna 'neem' tõepoolest käänatud 'neemele', kuid lüües lahti raamatu lõpus oleva Kohanimevalimiku, leiame 'Neeme' juurest käände 'Neemesse' ehk 'Neeme'. Võib ju arvata, et

mis vahet seal on. Küsiks, kas sõidate Võrule või Tartule? Samas võidakse tuua vastuargumentina mõne muu nimega näide, nagu näiteks Võsu, kuhu me läheme Võsule.

Vastus peitub kahes asjas: esiteks kohanimega kaasnevas küsimuses 'kuhu?' (mitte kellesse-millesse või kellele-millele) ja teiseks Kohanimenõukogu poolt väljatoodud reeglis, et kohanimedid käänatakse vastavalt kohalikele väljakujunenud tavadele.

Oleksin siiralt rõõmus, kui meie küla külalised ja uustulnukad aktsepteeriksid ka neemekate poolt välja kujundatud tavaid ja meie kauni emakeele reegleid ning kasutaksid meie ilusat külanime õigesti! Vaata lisaks kohanimede kohta:

<http://www.eki.ee/knab/>

Tere tulemast Neeme!

Kadri Prants

Teekünnis Neemes

Vahetult pärast Jaanipäeva saime oma külale teekünnise, "lamava politseiniku", mis on kihutajate vastu suureks abiks küla mänguväljaku ja spordiplatsi vahetus läheduses. Kitsaste rahaliste võimaluste tõttu on see hetkel ainuke võimalus turvalisuse tagamiseks külas. Uued liiklusmärgid paigaldati ka koolimajaesise tee mõlemasse otsa. Kuna sellel suvel kolis lasteaed uutesse ruumidesse Männimäe teele, siis külla sissesõidu 50 piirangumärgile lisandus veel ka 70 kiiruspiirangu

märk. Suhtuge siis lugupidamisega Neeme mudila väikestes kodanikesse ja võtke jalg gaasipedaalilt õigel ajal maha.

Sirje Põllu

KÜLAKOOSOLEK NEEMES

17.09 toimus külakoosolek, kus arutusel olid teemad, mis meie külale väga tähtsad.

Ühistransport, mis on hinge kriipinud pikka aega, on saamas lahenduse.

Kõigest sellega seonduvast rääkis meie Ühistranspordi Keskuse tegevdirektor Ago Kokser. Pikkade läbirääkimiste tulemusel olen saanud nii ÜTK kui ka Jõelähtme Vallavalitsuse meie murele kaasa mõtlema ja lahendusi otsima. Loodame, et rahaline pool ei saa takistuseks asjade edasisele arengule.

Võime uhked olla oma arenguka-

vaga, kus on kirjas kogu meie olevik ja tulevik.

Külas on paranenud liikluskorraldus. On uus ja ilus teadetetahvel. Osavõtt valla planeerimiskomisjoni tööst on abiks meie küla ühisveevärgi ja kanalisatsiooni parendamisel. Avati uus lasteaed, mille ehitamine ei ole veel viidud lõpule, sest puudub saaliruum. Selleks kasutatakse hetkel kolmanda rühma ruume!

Küla teedel on nüüdseks ajaloolised nimed tagasi. Järjekordselt tegetatakse ka külasiseste teede aukude täitmisega. Neeme vajab oma busipaviljoni. Juttu oli ka Neeme sadama tegemistest. Valulik teema,

Ihasalu-Ruu maantee aga on endiselt probleem, mille paremaks muutumiseni kulub eestseisusel kõvasti paberit ja pastakat ja loomulikult kallist aega!

Meil on nüüdseks oma küla Päästekomando, mis lähiajal saab MTÜ staatuse.

Koosolekul viibis seekord 38 inimest, kes tundsid huvi küla käekäigu vastu! Täna teid tulemast!

Peadsete kohtumisteni!

**Külavanem,
Sirje Põllu**

Kas sina oled oma kodukohta sisse kirjutatud?

Rahvastikuregistri järgi elab 01.08.2009 seisuga Neemes 239 ja Ihasalus 43 elanikku!

Ajalehe Oma Poolsaar vanemad numbrid nüüd loetavad ka internetis - Neeme Naiste Rannavalve Seltsi kodulel www.nnrs.ee

Neemes avati uus lasteaed!

31.augustil toimus Neeme külas suursündmus. Avati pidulikult Neeme uus lasteaed.

Sissejuhatajateks mängis Aavo Otsa puhkpillikvartett. Seejärel, nagu tava ette näeb, esitati Eesti Vabariigi hümn.

Järgnes lasteaia juhataja Pille Trummi tervituskõne. Sõnavõtud olid Jõelähtme Vallavolikogu esimehelt Väino Haabilt, vallavanemalt Toomas Kummelilt, endiselt siseministrilt Jüri Pihlilt ja siseministeeriumi esindajalt nõunikult Jan Treilt. Kõikidelt sõnavõtjatelt jäi kõlama lubadus, et uus koolimaja saab valmis lähiaastatel. Seejärel said kõik sõnavõtjad käärid lindi läbilõikamiseks.

Lasteaia lastelt oli etteasteks tants ja mõned laulud. Laulu "Tee kaasa sina ka" ajal, said lapsepõlve meenutada nii ministrid, õpetajad kui ka kõik külalised ning lapsevanemad. Liigutusi tehti hoolega kaasa vastavalt teksti sisule, mis tõi elevust kogu vaatajaskonda. Ka Neeme Naiste Rannavalve Selts mõtles juba aegsasti lasteaia peale. Suve jooksul sai annetusi kogutud raha

näol, ning ümbrik ja suur vaagnatäis maiustusi pidulikult avamisel üle antud!

Eeskava lõpetas rahvatantsurühm Loo Lill. Seejärel suunduti kohvilauda, kus ootasid ees tikuvõileivad ja ilus Neeme Mudila pildiga kohupiimatort. Kuigi lasteaia ümbrus vajab veel korrastamist, on ikkagi ülev tunne hinges, et jälle üks unistus on täitunud!

Sirje Põllu

MUDILASTE ARVAMUSED OMA UUEST LASTEAIAST...

MARK (4a): Siin on 2 rühma. Ja uus raamatukapp.

OSKAR (3a): Tore on, mulle meeldib siin.

ISABEL (3a): Mulle meeldivad raamatud, puzzled.

SEMMEN-SASS (3a): Mulle meeldib mänguprüügiauto.

NATHALI (3a): Siin on uued lapsed. Mulle meeldib tahvel.

SIRELI (3a): Mulle meeldib siin, mul on uus riidekapp.

JESSE (3a): Saime läheda mänguväljaku.

MARTIN (3a): Autod meeldivad, mingid mänguasjad...klotsid! Söök ka.

LAURA-LIISA (5a): Mulle meeldib meie mänguväljak ja toidud.

KATARINA (5a): Õhupallimängu meeldib mängida.

KLAUDIA VANESSA (3a): Mulle meeldib siin magada.

Küsitles: Tiina Klammas

Tähelepanu!

Kuna Neeme lasteaias on nüüd 2 rühma ja lapsi ka kaks korda rohkem, siis on ka mänguasju rohkem vaja!

Kui sul on kodus üleliigseid mänguasju, mis on puhtad ja terved, siis võid need lasteaeda tuua!

Neeme Mudila

Kas lapsevanemad on rahul?

Igal kevadel korraldab Neeme kool lastevanemate hulgas väikese uuringu, kuidas on lapsevanemad rahul koolis toimuvaga. Eelmine õppeaasta said küsitluslehed 21 õpilase vanemad. Tagasi kooli jõudis neist 20. Siinkohal toon välja selle, millega ollakse kooliga seoses kõige enam rahul ja mida tuleks kõige kiiremini koolis muuta.

Millega ei olda rahul?

Lastel puudub kodusõppimise harjumus
Õpetajad peaksid hakkama lapsi valimatult õpetama, valima õige metoodika
Sportimisvõimalused väga kehvad
Huvitegevus peaks olema tasakaalustatud ja põhjendatud
Koolihoonet ennast tuleks muuta
Kooli ja kodu vahel on infosulg
Info lapse probleemidest võiks koju õigeaegselt jõuda
Koolis peaks olema e-kool
Kooli ja kodu koostöö
Vähendada õpilastevahelist vägivalda
Koolis võiks töötada lastepsühholoog

Millega ollakse rahul?

Lapsel tekib harjumus kõik ära õppida, sest iga päev kontrollitakse
Kõikide lastega jõutakse tegeleda-probleemidesse süveneda
Õpetajate tase oma aine tundmisel on hea
Koolis toimub palju mitmekesiseid üritusi
Lapsele meeldib Neeme kool
Klassijuhataja on väga hea, nõudlik ja hooliv
Laps saab probleemide korral piisavalt tähelepanu
Väikese kooli kohta üllatavalt hea huvitegevus
Õpilased tervitavad võõraid, kes koolimajja sisenevad
Rahulik ja turvaline miljö
Reageeritakse kiiresti probleemsetes olukordades

Seda kokkuvõtet tehes on hea meel tõdeda, et seda, millega rahul ei olda toetab samas ka rahulolu. Kindlasti aitab iga arvamus koolielu paremaks muuta, sest meil koolis on raske näha koolielu väljaspoolt. Teie ettepanekud ja tähelepanekud aitavad meil kooli konkurentsivõimelisemaks ja lapsesõbralikumaks muuta.

Karin Soosalu / Kooli juhataja

18. oktoober 2009 kohaliku omavalitsuse valimised!

Alates 19.08 algab kandidaatide esitamine ja see lõpeb 8.09.2009.a. Alates 14.09 algab aktiivne valimisagitatsioon aeg, mille jooksul on poliitiline välireklaam keelatud.

18.09. koostab siseministerium rahvastikuregistri andmete alusel valijate nimekirjad (nimekirjad koostatakse rahvastikuregistri 19. septembri seisuga, peale 19.09 tehakse muudatusi üksnes juhul, kui isik ei ole üheski valijate nimekirjas). Hiljemalt 28. septembriks saadetakse igale valijale valijakaart, mis kinnitab registris olemist. Valija, kes 15. päeval enne valimispäeva (ehk siis 3.10) ei ole saanud valijakaarti või kelle andmetes valijakaardil on vigu, võib pöörduda avaldusega

vallasekretäri poole. Hääletamisel osalemiseks end registreerida ei ole vaja.

Elektrooniline hääletamine algab 8. oktoobril kell 9.00 ja kestab ööpäevaringselt kuni hääletamise lõpuni 14. oktoobril kell 20.00. 12.-14.10 toimub eelhääletamine kõigis valimisjaoskondades kell 12.00 - 20.00. Toimub ka hääletamine väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda, sealhulgas valija asukohas ning kinnipidamiskohas.

18.10.2009 toimub hääletamine kell 9.00 - 20.00. Toimub ka kodus hääletamine, milleks on vaja esitada kohalikele omavalitsusele põhjendatud vastavasisuline avaldus valimiste päevaks hiljemalt kell 16:00 (parem esitada avaldus nädal

enne valimisi).

Kaebus valimiskomisjoni toimingute või otsuse peale esitatakse kolme päeva jooksul arvates vastava otsuse või toimingute tegemisest

Hääletamisõigus on Eesti kodanikul ja Euroopa Liidu kodanikul, kes on valimispäevaks saanud 18-aastaseks ja kelle Rahvastikuregistri järgne elukoht asub vastavas vallas või linnas. Hääleõiguslik ei ole isik, kes on kohtu poolt tunnistatud teovõimetuks või kes on kohtu poolt süüdi mõistetud ja kannab karistust kinnipidamiskohas.

Vabariigi valimiskomisjonil on valminud valimisi tutvustav koduleht: <http://www.vvk.ee/kov09>

Triin Lindau

Kandidaadid Neemes ja Ihasalus (tähestikulises järjekorras)

AIVAR HAAV - Erakond Isamaa ja Res Publica Liit

VAIDO LAANEMETS - Erakond Isamaa ja Res Publica Liit

TÕNU LAUTER - Valimisliit "Koduvald Jõelähtme"

HEIKI LILIENTHAL - Eesti Reformierakond

JAN LOIGO - Valimisliit "Jõelähtme Aus Areng"

ÜLO LOMP - Erakond Isamaa ja Res Publica Liit

SIRJE PÕLLU - Valimisliit "Sotsiaaldemokraatlik Ühendus"

JANEK ŠAFRANOVSKI - Valimisliit "Sotsiaaldemokraatlik Ühendus"

Ei tea keda valida?

Ajaleht Oma Poolsaar ja Neeme Rahvamaja korraldavad meie poolsaare ehk Ihasalu ja Neeme küla kandidaatidele ühise debati!*

**KANDIDAAT - tule kohale ja tutvusta end valijale!
VALIJA Neemest ja Ihasalust - tule ja saa oma küsimustele vastused, et teha õige otsus!**

15. oktoobril kell 19.00 Neeme Rahvamajas!

* Tegemist on kohalike huve kaitsva üritusega ja ei ole seotud ühegi erakonna ega valimisliidu kampaaniaga!

Neeme küla vanim elanik - Asta Väli

Seekordki meenutusi Neeme külast ja ühelt vanimalt külaelanikult Asta Väli't. Teekond temaga vestlema ei olnud pikk, piisas vaid maja alumisele korrusele tulekust.

Millal sa sündinud oled?

Sündisin 5. juunil 1929. aastal.

Tean, et sa ei ole Neemest pärit, kus on sinu sünnikodu?

Pärit olen küll Jõelähtme vallast, aga Vandjala külast, Kaurila talust.

Mitu õde-venda sul on?

Mul oli kaks õde, aga üks neist suri 6-aastaselt keskkõrvapõletikku.

Kus sa koolis käisid?

Käisin Jõelähtme koolis 3 ja pool aastat, siis tuli sõda peale ja ei olnud võimalik enam koolis käia.

Kuidas sa Neeme elama sattusid?

1949. aastal läksin mehele ja abikaasa töökoht tõi meid esmalt Mannivasse ja sealt edasi 1950. aastal Neeme. Esimene koht, kus me elasime oli praegune Lemmiku talu, tollel ajal oli seal kolhoosi kontor. Meie kasutada oli 1 tuba ja köök.

Tean, et elasite ka Sofie Kallase juures. Miks ja kuidas te sinna elama sattusite? Mis oli talu nimi, kus ta elas?

Abikaasa (vägisi kipub mul abikaasa asemele vanaisa tulema) sai töölt lahti ja seega läks ka elamine. Tollane kolhoosi esimees pakkus meile siis kohta Ihasalus, Kopli talus, kuid me ei tahtnud nii kaugemale lastega minna. Nii sattusimegi Neemes, Viigi talus, elava üksiku vanaproua, Sofie juurde elama.

Sul on neli last, 3 lapselast ja 2 lapselapselast?

Esimene poeg, Vahur, sündis 1950. aastal, kui elasime veel Mannivas. Teine poeg, Helmut, sündis Neemes, 1951 ja Peeter 1952 Lemmikul elades. Noorim poeg, sündis nii, et vanamees tuli joogise peaga koju ja magama heites lõi mulle põlvega ristluude vahele ning järgmise päeva õhtul oligi poiss käes.

Viimane laps, tütar Tiiu, sündis 1953, kui Sofie juures elasime. Neljast lapsest ainult Tiiu ongi veel elus; Vahur suri 6 kuuselt kopsupõletikku, Helmut suri, kui oli 11 ja Peeter läks merel kaduma 25-aastaselt.

Lapselapsi on kolm - Peetri tütar Merle ning Tiiu tütre Terje ja Triin. Lapselapselapsi on esialgu veel 2 - Terje poeg Kristjan ja Triinu tütar Anna-Maria.

Kus lapsed koolis käisid?

Lapsed käisid esialgu Neeme koolis ja edasi Jõelähtme koolis. Kuna kool oli kaugel, elasid lapsed enamasti õe juures Venekülas (Vandjala küla kutsutakse Venekülaks). Kooli ja koju käidi Jägalast jala.

Kuidas te üldse ringi liikusite ja linnas käisite?

Linnas ei saanud muidu käia, kui kolhoosi piimaautoga. Buss käis Jägalas-Joani, sinna mindi kas postihobusega või jala.

Millal te esimese auto ostsite?

1974. aastal ostsime Leningradi turu pealt esimese auto - kollase žiguli 01. Maksis 6000 rubla.

Sa oled rääkinud ka põneva loo, kuidas selle maja said ja selle ehitamisest?

Vanasti ei olnud maja ehitamiseks luba vaja. Valisime omale meeldinud koha ning saigi maja ehitada. Maal, mille valisime ei olnud muud, kui kadakad, väikesed kivid ja praeguseks suureks kasvanud üksikud männid.

Täitevkomitee andis maja ehitamiseks 30 tihu metsa, mis sai talgute käigus maha võetud ja linnas saekaatris laudadeks saetud. Vundamendi kivid on pärit Venekülast. Vundamendi ladusid Ääri Juss, Hu-

go ning Paavo Hantsom. Peale vundamendi tegemist ja karkassi püstitamist jäi ehitus seisma, kuna ei olnud raha, et edasi ehitada.

Kuidas saite siis edasi ehitada?

Riigijuhid tunnistasid ühel hetkel kilu vääriskalaks ja vanamees oli tollel hetkel traalil tööl ning sai palju kilu. Sellest tuli ka suurem summa raha ning saime maja edasi ehitada. Ehitama tulid kaks meest Saaremaalt, nende töötasuks sai 8000 rubla. Nad tegid maja nii valmis, et meil omal jäi teha sisemised tööd. Lastega koos panin tapeedi seina. Silikatsiidi ja katusekivide jaoks tuli Täitevkomiteelt taotleda load. Neid uksi sai ikka väga tihti kulutatud. Korstnakivid tõin Loksalt, need sai toodud ka naabritele, rutsikatele (Kivistiku talu korstna jaoks). Maja sai valmis 1959. aasta sügisel.

Kas kogu maja on oma rahadega üles ehitatud?

Käisin ka kooperatiivist laenu küsimas, kuid ei antud. Hea, et ei antud, sest mille eest see tagasi oleks makstud. Ajad olid väga halvad. Lastele ei olnud midagi süüagi anda, peale leiva ja kilu.

Kus kohas sa töötanud oled?

Peaaegu kohe Neeme kolides hakkasin sadamas kala soolajana tööle. Kui ajad olid väga hullud ja abikaasal tööd ei olnud, siis olin transporttöoline ja müüsin kala. 1960. aastal läksin tööle Neeme kauplusesse.

1975. aastal viidi mind üle Kostivere

kaupluse juhatajaks. Selle ametiga kaasnes ka korter Kostiveres, kus aeg-ajalt sai ka ööbitud.

1978 läksin tööle Neeme nõõbitsehi, aga see töö hakkas tervisele ja kauda ei saanud seal tööl olla. Viimane koht, kus töötasin, oli söökla ja seal olin köögitöölaine. Tööd tegin kuni pensionile minekuni.

Niipalju, kui mina mäletan, siis on sul alati loomad olnud. Räägi natuke ka oma loomadest.

Oma esimese lehma sain kodust kaasa, aga see suri Neemes punasesse haigusse - jooksis verest tühjaks.

Sofie juures elades, ostsin Saaremaalt 1952. aastal uue lehma. Kui oma maja valmis sai, hoidsime loomi Kivistiku laudas, mis oli praeguse ridaelamu asemel. Meil olid seal lehmad, vasikad, lambad, sead. 70-ndate alguses võeti aga see laut maha, kuna külas taheti lahti saada kolast. Siis tuli omale laut ehitada, sest kusagil mujal enam loomi hoida ei olnud.

Oma laudas olid meil lehmad, sead, kanad, lambad, pullid.

Loomi tuli ka toita, kus te heina tegite?

Nii palju kui võimalik Neemes, aga seda oli vähe, käisime ka Ubaris, Parasmäel ning ka Jõesuus oli meil heinamaa, seal kus praegu suvilakooperatiiv on. Ka Lakesool sai heina tehtud.

Ühel korral Lakesool heina tehes sõitis vanamees vankriga puusse ja heinakoorem vajus mulle selga, ise

ootasin samal ajal Helmutit. Kartulipõld oli aias (praegune Kadakaranna Metsamarja tn).

Kus teil lehmad karjas käisid?

Metsades, Lühitneemelt kuni Süsineemeni välja, karjatamine oli seal, kus võimalus oli karjatada. 50-ndatel oli Neemes 2 karja - vabadikkude kari ja peremeeste kari. Meie loomad olid peremeeste karjas, kuna meil oli oma maa.

Nõukogude ajal oli Neemes piirivalve. Räägi nendest lähemalt, kuidas te läbi saite, kiusasid nad teid või midagi muud?

Alguses oli piirivalve ja hiljem tuli ka raketibaas. Sõdurid olid väga sõbrlikud - nad aitasid kartuleid võtta ja heina teha.

Kinnine osa oli kordon, kuid olen mehega käinud kordonis ohvitseri sünnipäeval. Ja nad käisid ka meil sünnipäevadel. Sain omale väga hea sõbranna, ühe ohvitseri naise. Kord kui lehma karjatasin, siis ta ütles, et Asta ära mine nad (sõdurid) lasevad su maha, aga nad teadsid mind ja lasid mul loomi karjatada seal, kus vaja.

Kes on/olid su sõbrad Neemes?

Neeme tuli mitu uut naist ja olin neile esimene sõbranna, Leili, Urve, Sveta, Silvi, Ilme. Sõbrustati alati kogu küllaga. Vanasti olid külas ka suured ja korralikud peod.

Mida vabal ajal tegid?

Käisin Rahvamajjs näiteringis ja laulmas. Lisaks olid ka Punase Risti

esmaabi kursused ja meil oli Neemes esmaabiandjate võistkond, millega käisime võistlustel ja võitsime mitu esikohta. Mina olin haavasiduja.

Räägi ka mõnest juhtumist, naljakas või kurb, Neemes?

Oli kord vanamehe ema sünnipäev ning meile tulid külla sugulased. Nad olid svipsis ning panid kaika otsa lipuks põlle, tegid käepärastest vahenditest pillid ja läksid küllapeale oktoobripüha rongkäiku tegema.

Piirivalve on Neemes olnud väga karm, siia sai ainult erilubadega. Ja lubade saamine raske. Minu öde Aino tuli meile külla, kuid tal ei olnud luba ja Olli vanamees kaebas ära ning Aino sai 10 rubla selle eest

Triin Lindau

Mäletades nõukaaega, 3. osa

Jätkame Merje Klamase meenutustega nõukaaegast. Eelmised jutud leiad Oma Poolsaare varasematest numbritest.

Rannas olid paadid okastraadist aia sees, praeguse lagunenu sadamasilla juures. Terve meri oli suletud okastraadist aia taha. Kus oli võimalik maad äkkega läbi künda, seal oli maa okastraadi ja mere vahel üles küntud. Piirivalvurid käisid iga päev koeraga kontrollimas, kas keegi on küntud maale jälgi jätnud või leiab koer lõhna, mille on jätnud inimene, kes keelatud maal mere ja okastraadi vahel kõndimas on käinud. Mere äärde minek väljaspool sadamat oli keelatud. Kala püüdma minna tohtis ainult piirivalve loal. Merele mineku taotlus tuli teha suuliselt piirivalvele

vähemalt 24 tundi enne merele minemist.

Peale merele minemise õiguse, mis võidi mõnikord ka ära võtta, oli igal paatkonnal (paadi meeskonnal), dokument, mida nimetati „sudovaja roll“. Selle tõlgin siin „paadiloaks“. Tol ajal seda keegi ei tõlkinud, seda kutsuti niisamamoodi nagu piirivalvegi. See oli paber, millele piirivalve lõi enne paadi merele minekut templi ja kirjutas sellesse templi jäljendisse, millisesse püügipiirkonda paat läheb, mitu inimest on paadis ja mis kellani on lubatud merel olla. Samasuguse sissekande tegi piirivalve ka oma m e r e l e m i n e k u l u b a d e

registreerimise päevikusse. Sinna ei löödud templit, vaid kirjutati niisama needsamad andmed, mis sudovaja rolligi.

Kui paat tuli maale, siis piirivalve tuli randa ja kontrollis üle, kas kõik mehed on merelt tagasi tulnud ja kõik muu vastavuses nende poolt selleks korraks antud merelemineku loaga. Piirivalve vaatetornid olid Uitrus ja piirivalve kordoni juures Mere ääres olid piirivalvel ka prozektorid, mille valgusvihud lasti pimedal ajal pidevalt üle vee, et mere peal oleks kõik näha, st. et keegi ei läheks salaja merele.

Merje Klamas

2009 suveüritused Neemes

Sel suvel toimusid mitmed põnevad üritused, enamus neist on juba traditsiooniks saanud, nagu Kaluritepäev ja augustikuu laat, kuid oli ka paar uut üritust, milledest ehk kasvavad välja toredad traditsioonid - jaanipäev ja muinastulede öö.

Need, kes põlised neemekad või siin eluaeg suvitamas käinud, teavad, et kunagi toimusid Neemes korralikud jaanipäeva üritused - suure lõkke, bändi, spordivõistluste ja kõige muu sinna juurde kuuluvaga. Vahepeal on küll sadamas jaanilõket tehtud, kuid aastaid pole korralikku pidu olnud. Miks siis? Meil polnud enam jaanituleplatsi, endine lõkkeplats Neeme ja Ihasalu tee vahel müüdi maha ning küla keskel suurt lõket Päästeamet teha ei luba. Ka polnud kedagi, kes selle ürituse korraldamise enda peale võtaks - Neeme Merekultuuriselts korraldab Kaluritepäeva, mis on juba piisavalt suur ettevõtmine, Neeme Naiste Rannavalve Seltsil on mitu pereüritust ja kuigi siin-seal meenutati vanasti toimunud lähedat jaaniõhtut, ei avaldanud keegi soovi selle korraldamist enda peale võtta.

Et jaanipäeva traditsiooni taaselustada, lasin selle kevadel arengukava arutelul küla ürituste alla arengukavasse sisse kirjutada ja võtsin endale vastutuse see üritus ka see aasta ära korraldada. Kes ikka teeb, kui ise ei tee?!

Lihne see ei olnud. Kõigepealt oli vaja sobiv lõkkeplats leida, variantideks olid endine tehase plats, Kadakaranna külalplats või uue lasteaia territoorium. Viimane neist ka kõige sobivamaks osutuks, toetas seda mõtet nii vald kui Päästeamet, kelledelt ka avaliku ürituse korraldamiseks luba sai taotletud.

Sellise "suurürituse" korraldamisel mängib kõige suuremat rolli raha ja selle saamiseks tegin kõigepealt

taotluse valda. Üllatuseks otsustas aga vallavalitsus, et jaaniõhtuid nad põhimõtteliselt ei toeta, kuna oht on siis, et kõik külad hakkavad selleks raha taotlema... Eks tuli siis omade jõududega hakkama saada - raha kogusime nii Neeme Merekultuuri Seltsist kui ka Neeme Naiste Rannavalve Seltsist, lisaks andsid oma panuse ka mõned kohalikud plakatite trükkimise ja kostüümilaenu tuse näol. Ka bändi leidsime lõpuks oma külast ja saime nad esinema "oma hinnaga". Ja nii see pidu saigi plaanitud 23. juuniks endisele piirivalve territooriumile. Mehed tassid kohale lõkkematerjali, bändile ehitati lava, Wana Kala kolis üheks õhtuks lõkkeplatsil oleva varjualuse alla, püsti aeti telk vesipiipudele...igaüks panustas, kuidas jaksas. Oluliseks kogu ürituse juures on ka sisuline pool. Õhtu parimaks tõmbenumbriks võib kahtlemata nimetada Neeme Superstaari konkursi. Kui esialgu seda ideed teistega jagades tundus, et see on hull mõte, siis olin meeldivalt üllatunud, kui palju leidsu siiski neid julgeid esinejaid ja kui tõsiselt oli etteastetega vaeva nähtud! Konkurss oli esimes korra kohta väga tasemel ja võitjat oli žüriil väga raske valida.

Kuna üritus hakkas suhteliselt hilja peale, ei jõudnud kõiki plaanitud spordivõistlusi korraldada, aga kõievedu näitas meie külaelanike tõsist spordivaimu... Kokkuvõttes oli rahvast üllatavalt palju ja tagasiside on olnud valdavalt positiivne. Eks kindlasti saab palju asju paremini teha ja alati on kellelgi millegi üle viriseda, aga siin ongi õige koht teha üleskutse - TULE JA TEE PAREMINI!!! See ei ole üritus, millega keegi raha teenib, see on üritus, mis toimub ainult tänu meie ühisele panustamisele!

**Suured tänud kõigile abilistele!!!
Terje Lindau-Kuum**

Superstaarid purjetamas

Jaanipäeval toimunud Superstaari konkursi peauhinnaks oli purjetamine Tallinna lähel purjehiga Sylvia. Võitjaks tulnud Edela Raudtee võistkond tegi oma auhinnareisi 17. augustil.

KALURITEPÄEV

11. juulil toimus Neemes Kaluritepäev, mis juba 6 aastat on Neeme Merekultuuri Seltsi korraldada. Ürituse läbiviijaks oli Jaanipäevast tuttav Maria Joffe, kes ka seekord säras väga erakordses kostüümis. Päev algas traditsiooniliste võistlustega - võrkpall, sõudmine, kõievedu jne. Võimalik oli osa võtta loteriist, kus auhindadeks olid Rootsi reis 2-le, jahisõit Pranglile ja mitmed pisemad auhinnad. Tantsuks mängis ansambel Vanker.

Terje Lindau-Kuum

Sadamas...

"Mereröövel"

Stiilinäide ainukeselt naiselt, kes sõudmisest osa võttis.

Saapavise

Kõievedu

Tants viimas...

Muinastulede öö

29. augusti õhtul kogunesime kõik randa tuld tegema, suurem hulk külarahvast vantsis vapralt piknikukorvidega Uitrosse. Oli väga mõnus õhtu, suure imeilusa lõkke ääres naabritega mõnusalt aega veetes ja üle lahtede teisi tulesid jälgides ei pannud tähelegi, et vihma oli sadama hakanud. Nii oli suur imestus, kui koduteel selgus, et külatänavad olid juba suuri loike täis.

Hiljem selgus, et paljudele oli tuletegemise tegelik mõte natuke segaseks jäänud. Sellepärast pean vajalikuks seda siinkohal natuke valgustada.

Kogu Läänemere rannikut hõlmava ürituse eestvedajaks Eestis on Rannarahva Koda ja veebiportaal Mereblog. MTÜ Kultuuriselts Hirvepark aga kirjutab sellest traditsioonist niimoodi:

Vanimad kirjalikud andmed tuledega teadete edastamisest meie regioonis pärinevad viikingiajast. Siis toimus Rootsi ja Soome ranniku laevateede ääres juba ühtne, ulgumerelt kuni sisemaani ulatuv valvesüsteem. Sellesse pidi iga ranniku kogukond andma oma kindlaksmääratud panuse ja kandis

küllalt ranget vastutust teate mitte-edastamise korral. Väino Poikalainen Muinastelede Seltsist peab tõenäoliseks, et samalaadne korraldus oli kasutusel ka Eesti rannikul.

Muistsete märgutulede taaselustamise algatas Turumaa Kultuurinõukogu ja 1992. aastal süüdati Soomes esimesed muinastuled. Kaasaegsete muinastulede kandev idee on ühtsuse propageerimine Läänemere ranna- ja maa-rahva seas, maaelu edendamise, kultuuripärandi säilitamine, erinevate maapiirkondade omavahelise läbikäimise ja koostöö arendamine.

Sellest ajast peale süttivad lõkkes igal aastal augustikuu viimase laupäeva õhtul kell 21.30. Muinastulede kett on liikunud üle Põhjalahe Ahvenamaa kaudu Rootsi, lõkkesid süüdatakse Läti, Leedu, Poola, Saksamaa ja Taani rannades, Eestis Läänemere ääres ja ka sisemaal.

Neeme Naiste Rannavalve Seltsil oli mõnel eelneval aastal kombeks tähistada suve algust Uitros lõkkega, kuna Neemes jaanituld ei tehtud. Et

nüüdseks on jaanitule traditsioon loodetavasti taastunud, pole kahel lõkkepeol nii lähestikku erilist mõtet ja nii oligi sobilik liituda selle liikumisega ja teha lõket Uitros hoopis suve lõpetuseks.

Tahame seda kena traditsiooni jätkata ka järgnevatel aastatel ja loodame rohket osavõttu. Kes aga suures rahvahulgas lõkke ääres istuda ei soovi, tehku oma märgutuli mererannale augustikuu viimase laupäeva õhtul.

Aitame taaselustada iidset traditsiooni, näitame, et me oleme mererahvas ja kanname ka Neeme ja Ihasalu külad Läänemere ranniku-kaardile!

Kadri Prants

Lõikuskuu laat

Augustikuu eelviimasel laupäeval toimus Neeme külas järjekordne lõikuskuu laat. Ei tea, kas süüdi oli "masu" või see, et just sellel laupäeval toimus üle Eesti väga palju laatasid, aga korraldajad rääkisid, et nii kauplajaid kui ostjaid on palju vähem, kui eelnevatel aastatel. Mina ei oska sellele kohta pealt küll midagi kosta, sest külastasin Neeme laata esmakordselt ja pean ütlema, et sain väga meeldiva laadaelamuse. Vaatasin heldimusega oma kaheksa aastast tüdruku, kes hommikul ei jõudnud ära oodata, millal juba laadale saab, olin ju ise lapsepõlves täpselt samasugune olnud. Kaubeldi riiete, käsitöö, ehete, kaltsuvaipade kui ka moosipurkidega ja muidugi kalaga, mis oli värske ja ülimaltsev, eks kõige paremini läkski kaubaks see, mis ise tehtud- hästi tehtud. Oli see siis rukkileib või laste küpsetatud pannkoogid. Siinkohal tänud kõikidele neile, kes ostsid Neeme Naiste Rannavalveseltsi liikmete küpsetatud maitsevaid pirukaid ja kooke, sest saadud raha läks annetuseks Neeme Mudila toetuseks. Samal ajal, kui emad-isad oma kauplemisoskusi lihvisid, viskasid lapsed batuudil tiritamme ja keerasid rooli ATV-del ning Bagidel.

Kõigile oli avatud ka Rahvamaja uksed. Seal oli võimalik nautida professionaalse kosmeetiku poolt tehtavat

lõõgastavat näomassaaži. NNRS poolt ostetud akrüülvärvidega said kõik suured ja väikesed kunstnikud koos Terje ja Helena abiga tegeleda kivide maalimisega. Kivid said kaunid ja eriuimelised ja oma kätetöö sai mälestuseks koju kaasa. Kauplemispisikuga nakatunud julgemad kunstnikud panid mõned kivid ka müüki ja äri läks edukalt. Ülejäänud värvid kingiti Neeme Mudila tulevastele kunstnikele.

Ega siis ükski laat ilma "palaganita" möödu. Kui rahakoti raudu juba küllalt tulutatud, sai vaadata oma tuntud headuses Neeme Rahvamaja Näiteringi esinemist, lausa esmaettekandele tuli A.Kitzbergi mugandatud "Karjapoisi Kauplemine", külalisesinejaks oli Hirvli küla näitering, silmailu pakkus Neeme Nogija ja "tordile kirsiks" sai "Karismaatiline Duo" – Katrin Karisma ja Enno Erikson.

Oli tõeliselt mõnus ja päikesepaisteline laadapäev. Kes sai lahti rahast, kes kaubast, aga see, mis jäi, oli hea tunne toredast päevast. Jääb vaid loota, et järgmisel aastal on parimate müügikohtade pärast rohkem tunglemist!

Katrin Metsoja

Heategu lasteaiale

Lisaks sellele, et NNRS tegeleb ajalehe väljaandmisega ja erinevate pereürituste korraldamisega, otsustasime sel aastal ka veidi heategevusega tegeleda - Jaanipäeval ja Lõikuskuu laadapäeval tegime korjandused uue Neeme Lasteaia jaoks.

Jaanipäevaks tegime vaaditäre koduõlut, mida said kõik proovida jättes südametunnistuse järgi annetusi lasteaia jaoks. Õlu ja lasteaed ei lähe küll omavahel kokku, kuid kogusime sellega peaaegu 900.-! Laadapäevaks küpsetasime Triinu ja Kadriaga hunniku kooke ja pirukaid, mis päeva lõpuks pea kõik sümboolse tasu eest müüdnud said ning millega kokku korjasime ca 800.-.

Lisaks pani selts ka omaltpoolt raha ja kokkuvõttes kinkisime lasteaiale 1500.- sularahas, suure kandiku koos kommidega, Eesti esimese 3D raamatu "Mirjami lood" ja suured tuubid akrüülvärve, mis said üle antud lasteaia pidulikul avamisel.

Suur tänu kõigile annetajatele!!!

Terje Lindau-Kuum

Neeme Ilu 2009 konkurss

8. juulil kogunesime koos küla eestseisuse liikmetega, et ratastega sõita läbi Neeme küla ja valida välja kauneim talu, Neeme Ilu 2009 võitja.

Kui eelnevatel aastatel on autasustatud ühte vana ja ühte uut majapidamist, siis see aasta otsustasime autasustada vaid korda tehtud vana maja. Kuna hindamisel arvestati nii hoone sobivust vanasse kalurikülä, kui ka aeda selle ümber, siis uute hoonete puhul läheb aega, kuni maja ja aed tervikliku koosluse moodustavad ja seetõttu jätsime uute majade hindamise järgnevateks aastateks. Kui Neeme Ilu 2009 auhinna kandidaatideks olid Noore-Männiku ja Toomari 2 maaüksused, siis lisaks võiks ära märkida ka Länne talu, kus vana hoone on taastatud esialg-

sel kujul ja mis võiks olla eeskujuks ka teistele eramutele!

Samuti on väga kaunid küla keskel asuvad Wana Kala kõrts ja Neeme Rahvamaja / Algkool.

Kokkuvõttes polegi võibolla auhind kõige olulisem, vaid see, et siinsed elanikud oskaksid hinnata seda ilusat kalurikülä ja pingutaksid selle nimel, et säiliks selle küla omapära! Ja et kõik ikka pingutaks, siis

järgnevatel aastatel on plaanis külarahva hääletuse põhjal välja anda ka Neeme Luud...seega majad ja aiad korda!

Terje Lindau-Kuum

Loteriivõit - jahiga Pranglile

16. augusti hommikul kell 10, nagu kokku lepitud, saabusime neljakesi Neeme sadamasse. Sadamas ootasid meid La Zia ja Tor. Me kõik olime elevil, kuna keegi meist ei olnud kunagi purjetamas käinud ning me ei olnud ka Prangli saarel käinud. Ilm oli küll pilvine ja varahommikul oli ka vihma sadanud, kuid see meid ei heidutanud, rõõmsalt panime päästevestid selga ja astusime La Zia pardale. Reisisuht Tor oli kõik juba ilusasti valmis seadnud – isegi Prangli saare kaart oli meile tutvumiseks.

Mehed rakendati muidugi ka tööle ning näha oli, et mõlemad nautisid seda väga. Nii me siis asusimegi Neeme sadamast teele ning õnneks oli merel paras tuul, et purjetamisest täit mõnu tunda. Teel saime tiba vihma, kuid seda oli nii vähe, et keegi märjaks ei saanud. Lainetus oli siiski nii tugev, et üks meist sai ka natuke merehaigust tunda, õnneks mitte väga hullusti. Poolteist tundi peale Neeme sadamast väljumist saabusime Pranglile Kelnase sadamasse. Natuke laine- tusest toibumist ja seadsime sam- mud külakeskuse poole. Milline mõnus rännak justkui ajas tagasi – kõik oli nii lihtne ja ilus. Ja millised toredad inimesed, tekkis tunne nagu oleksime vanad tuttavad, kellele igal pool rõõmsalt tere öeldakse ja lehvitatakse. Ja see puhas, puutumata loodus – lausa lummas! Liikusime Tori juhtimisel mööda külalateid Prangli kiriku poole. Teel

möödusime muuseumist, mida ei saanud ometigi külastamata jätta. Mõnusalt pisike ja hubane, samas väga informatiivne ja huvitav. Edasi suundudes tuli meile üsna kiriku lähedal vastu vana veoauto, mida me kõik muidugi imestunult vaatama jäime, sest ega sellist mandril just tihti ei kohta. Sel ajal, kui meie autot vaatasime, rääkis aga Tor autos olnud Prangli kirikuõpetajaga, kes tegelikult suundus just sadama poole, et Neeme sadamasse purjetada. Meie õnneks aga oli kirikuõpetaja nõus meile kirikut tutvustama ning, nagu hiljem selgus, siis ka muid vaatamis- väärsusi näitama. Prangli kirik on nii armas ja pisike nagu saar ise. Kirikus käidud, nagu pühapäeval tavaks, mõtlesime neljakesi, et nüüd matkame Tori juhtimisel ise vaikselt edasi, kuid meie jaoks olid juba teised plaanid tehtud. Hangiti kastiga auto, mis oli natuke kohandatud reisirajate kastis vedamiseks ning õige ekskursioon hakkas alles peale. Milline elamus! Ja me nägime ära kõik vaatamisväärsused, mis peaksid ole- ma igale saare külalastajale kohustus- likud, kuid mida me poleks ise omal käel küll üles otsida osanud. Ning ikka ja jälle kostus metsa vahel auto kastis sõites meie kõigi suust lau- seid: „Milline mõnus värske metsa õhk!“, „Kui ilus loodus!“. Lõpuks suundusime tagasi Kelnase sadamasse, kus tühjendasime kaasa võetud piknikukorvi ja asusimegi tagasiteele. Seekord aga juba

kuuekesi, kuna kirikuõpetaja otsus- tas meiega ühineda. Tagasiteel saime aga tõeliselt tunda, mida tähendab purjetamine, sest tuul oli tugev ja lainetus võimas ning Tori ja kirikuõpetaja jutud nende eelmist- est purjetamisest tõeliselt huvitavad. Ja lõpuks, jälle peale pooleteist tun- nist sõitu, olimegi tagasi Neeme sadamas, väsinud aga väga õnnelikud ja rahulolevad. Suur suur aitähh Torile ja Prangli kirikuõpetajale selle imetoreda päe- va ja ekskursiooni eest! Ja kindlasti peame tänama ka kaluritepäeva lo- terii korraldajat ja pisikest fortunat – Kustavit ning ilmataati, kes hoidis meid vihma eest ning näitas terve Prangli saarel oleku aja ka päikest.

Kadi Prants

NAISTE JA MEESTE ERINEVUSTEST – OOTUSED OMA PARTNERILT.

Naiste ja meeste erinevused on selgelt juba silmagagi näha. See, mida silmaga ei näe on aga kohati samuti üsna erinev. Erinevad on ka partnerite ootused paarisuhetest. Suurt oskust ja tahtmist nõuab oma ootustest rääkimine ning teise poole kuulamine. See pole lihtne. Teada on aga fakt, et muuta saab ainult iseennast ning kui mõlemad seda teadvustavad, võib suhtest midagi ilusat tulla. Me võime ju tahta, et mehed ja naised oleksid igas asjas täpselt ühesugused. Eeldame, et mehed saavad naiste töödega ja vastupidi ühtmoodi hakkama, kuid nii see kahjuks ei ole. Emake loodus on kõik omamoodi paika pannud. Võib olla huvitab lugejat asjaolu, et naistel on üldjuhul aktiivsem

vasak ajupoolkera ning sel põhjusel on nad paremad sellistes töödes/ametites, mis hõlmavad keeli, emotsioone, inimsuhteid. Nad suudavad üheaegselt keskenduda ja tegeleda mitme eesmärgi ja tööga. Mehed aga on tavaliselt keskendunud ühele asjale. Neil on enam töös aju parem poolkera, mistõttu saavad hakkama ruumilist koordineerimise nõudvate ülesannetega nagu matemaatika, füüsika, tehnika. See selgitab ka, miks naised tulevad laste ja kodu hoidmisega paremini toime kui mehed. Mehed aga on naistest konkureerivamad ning see on arvatavasti seotud tõsiasjaga, et ka loomariigis kalduvad isased võitlema nii hierarhilise positsiooni

kui ka õiguse eest karja emasloomadega paarituda. Selle loomuliku käitumisviisi käivitajaks on testosteroon. Nii on see aegade algusest saadik olnud.

Naistele on tähtsad igasugused sümbolid – tähtpäevad, abielusõrmuse kandmine, lilled, kingitused jms. Mehed aga alati neid asju nii tähtsaks ei pea. Seega tuleks suhte toimimiseks esmalt tutvuda oma partneri ootustega ning püüda teisele teha seda, mis rõõmu valmistab. Kui mõlemad pooled püüavad, siis saab kindlasti asjast asja. Järgnev annab aga ülevaate sellest, mida ootavad Neeme ja Ihasalu naised-mehed oma partneritelt.

Naiste ootused oma mehelt:

*Ootan asjalikkust, toimekust ja kodusoojust/armastust ja hoidmist!

*Eelkõige ootan ma muidugi suhtest armastust. Seda nii füüsilises mõistes kui ka vaimses ja psüühilises. Ise armastada ja olla armastatud. Selleks peab valitsema suhtes usaldus, võrdne partnerlus. Ma ootan, et mees osaleks aktiivselt meie argipäevas. Ma ei taha kogu vastutust ise kanda või vastupidi, jätta kõik kohustused mehe hooleks;

*Ma tahan tunda, et ma saan alati teisele poolele toetuda. Teada, et koos saame me kõigega hakkama. Ma ootan, et minu mees oleks ühtlasi ka minu parim sõber, kellega ma saan alati oma muresid/rõõme jagada. Tunda lähedust ja soojust. Ma tahan, et ta saaks olla minu üle uhke ja seda ka mulle ütleks; Loomulikult ilmneb peale esimese armumise möödumist partneris omadusi, mis teineteise juures ei meeldi. Aga siin on minu jaoks väga oluline, et me saaksime sellest rahulikult rääkida. Mitte ei jäta vaikselt enda sisse kogunema. Ühised jutuajamised aitavad probleemidest üle saada;

*Ja ikka ootan ma romantikat. Ühiseid väljaskäimisi. Koos naermist. Lilli. Kingitusi. Aga mitte liiga tihti. Et see ikka värskendavalt mõjuda saaks ;

*Ootan, et mehe enda aja planeerimisel ei läheks meelest ka tema naise ja lapse tegemised;

*Partnerilt ootan kõige enam võrdsust, sest suhtes peab olema kõik võrdne, mitte et ühele on kõik lubatud, teisele mitte. Kui on probleemid, siis tuleb sellest rääkida, mitte kõike endasse koguda. Jagatud mure on pool muret. Rõõmu valmistab, kui mees kingib vahel lilli, - see on nii armas;

* Ootan mehelt rohkem sportlikku eluviisi ja enda tervise eest hoolitsemist;

*Ootan oma mehelt piisavalt tähelepanu, hellust ja armastust ning turva- ja kohusetunnet. Et mees ikka tähtpäevi mees peaks ning lilli ja kingitusi tooks:) Samas peab mehes olema ka natuke "pahat poissi", sest liiga hea võib lõpuks ära tüüdata.

Mehed naistelt:

*Teineteisemõistmist ja usaldamist - seda muidugi mõlemalt poolt. Harmooniline suhe baseerub minu meelest partnerlusel. Selle eelduseks on see, et nii mees kui ka naine saavad omavahel kõigest rääkida. Et ei oleks tabuteemasid e. siis vaba ja avatud suhe. Kui see on olemas, siis saab üle igasugustest muredest ja probleemidest;

*Ootan, et minu naine minuga rohkem aega veedaks;

* ...enam vabadust;

*Ohtralt seksi ning tolmukübemete noppimist kodust;

*Ootan oma naiselt headust;

*Ausust, austust, usaldust, kiitust. Kui oma naine teeb komplimendi, siis on see eriti kindlust andev;

*Seksi ja veel kord seksi;

*Usku minu tegemistesse ja vahel ka veidi kiitust

Neemekate spordisaavutused

Pariisi 12h rattasõit

Laupäeval 11.juulil kell 12:00 toimus Pariisi puhkekeskuses rattasportüritus nimetusega Pariisi 24 h. Olenevalt võistlusklassist tuli 12 ja 24 tunni vältel sõita c.13,5 km pikkusel ringil. Võistlusklasse oli neli: meeskondlik 24h, meeskondlik 12h, soolo 12h ja soolo 24h. Võitjaks osutus võistkond, kes läbis enim ringe vaba vahetusega teatevõistlusena ja soolosõitja, kes läbis vastavalt 12h või 24h jooksul enim ringe ja kelle viimase kontrollaja sees lõpetatud ringi lõpuaeg oli väiksem.

12 h meeskondlik võistlusklassis osales ka Neeme küla võistkond koosseisus: Marko Mäekivi ja Meelis Kann. Mägirattavõistluste kujunes üheks oluliseks teguriks ilm, umbes kell 15:00 alanud ja hommikul kella kolmeni kestnud vihmased tegi nõudliku raja veelgi raskemaks. Rada muutus ikka tundidega kardinaalselt, kohati oli rada nii libe nagu uisutaks jääl.

Kuna eelnevad kogemused sellise formaadiga võistlustest puudusid, siis mingeid erilisi eesmärke me ei seadnud, põhiline oli osavõtt. Võistlus iseenesest oli lahe, tekkis selline mõnus fiiling, kohal olid ju põhiliselt natuke kiiksuga inimesed.

Võistluskäik iseenesest oli järgmine: võistlust meie meeskonnas alustas Meelis, kes peale esimest ringi teatas kõva häälega, et tema ei jaksa enam ja soovib vahetust.

Esialgne plaan oli sõita kahe ringi kaupa. Kiirelt rattariided selga ja peale 44 minutit ootamist sain ka mina, Marko, rajale. Rada iseenesest oli sellise vahelduva maastikuga - oli põlde, metsa singleid, küladeid, mägiseid suusaradasid -üheshõnaga igale maitsele. Püüdsin kinni pidada kokkuleppes, et ikka

kaks ringi, siis Meelis sai uuesti rajale 1,5 tunnipärast. Meelise teise ringi ajal hakkasid toimuma raja suhtes siis kardinaalsed muutused, tänu taevaolude avanemisega, muutus rada iga minutiga libedamaks ja porisemaks. Minu järgmised kaks ringi olid juba tunduvalt aeglasemad, kuna laskumistel sai juba vähekene etevaatlikumalt liigeldud. Meelis suutis iseenesest hoida suhteliselt kiiret tempot järgnevatel kahel ringil, mida mina enam ei saa väita oma kahe viimase ringi ajal, seda ei saanud ka kahjuks nimetada meeldivaks rattasõiduks. Vihm ja vesi oli teinud rajaga juba oma töö, kus tõsisemad tõusud ei olnud enam võimalik ratta seljas läbida, mis kuivema raja puhul ei valmistanud probleeme. Oma viimase ringi ajal hakkasin juba arvutama ringiaegu, et enam ei peaks minema rajale, kuna kuskilt poolnud võtta ka kuivi riideid. Meelisele vahetust üle andes umbes 21:20 oli selge, et hea tahtmise juures viimase ringiga ajalimiiti ei mahuks, sai ka Meelisele mainitud, et enam pole kiiret kuhugi. Kuna rada oli veel mudasemaks muutunud tuli Meelis peale oma järjekordset ringi hoopis võistlusrajalt maha, kuna mudas sõita ei olnud. Õnneks läks kõik õnnelikult ja Meelis siiski otsustas, et midagi hingele kripeldama ei jääks, ikkagi viimasele ringile minna. Sõiduaega oli veel alles ka 1,5 tundi, piisav, et ajalimiiti mahtuda. Kokku sai siis 12 tunni jooksul kahepeale sõidetud 13 ringi, mis tegi 175,5 kilomeetrit. Lõppkokkuvõtteks võib öelda, et üritus läks igati korda, saavutasime ka 12 tunni võistkondade arvestuses teise koha. Nii et järgmine aasta jälle kohal, aga siis juba 24 h sõidul.

Marko Mäekivi

Rattaga Neemest Rõugesse

11. augusti hommikul alustasid Neemest kolm meest rattasõitu teise Eestimaa otsa - Rõugesse. Start oli 5.12 hommikul ning 13 tunni ja 30 minuti pärast olid Meelis Kann, Marko Mäekivi ja Kaido Martson Rõuges. Kokku veedeti ratta seljas 9 tundi ja 45 minutit ning selle ajaga läbiti 276 km!

Orienteerumine

02. – 07.august 2009 korraldas õpetaja Tõnu Lauter Neeme koolilastele spordilaagri Otepääl, kus põhirõhk oli orienteerumisel, et lapsed saaksid iseseisvalt metsas hakkama ja oskaks kaarti lugeda. Kahjuks osales laagris ainult 2 Neeme kooli õpilast.

Spordilaagrist mindi otse edasi 3-päevasele orienteerumisvõistlusele Koprakarikas, kus Jessica Lauter sai kokkuvõttes 2. koha ja Kristjan Kuum 8. koha.

05.-06.09 toimusid Hiumaa 48. karikavõistlused, kuhu õp Lauter taas huvilised Neemest kaasa võttis. 2-päevasel võistlusel said Jessica Lauter ja Kristjan Kuum mõlemad oma vanuseklassis 1. koha! Palju õnne neile!

Terje Lindau-Kuum

Kalurikülas sööme kala vol2

Vaatamata sellele, et keegi meie lehte kirjutada ei taha, ei jäta ma jonn ja jätkan eelmises lehes alustatud kalarooegade teemal. Kuna ühtegi retsepti meie väljaspoolt naisteseltsi ei laekunud, siis pakkusin ise katsetamiseks ühe väga lihtsa lõhesalati retsepti ja Kadri soovitas proovida oma blogis kirjeldatud Aedniku pidulõhe retsepti.

On ju sügis lõhepüügi aeg, seega on hea võimalus neid värske, oma püütud kalaga katsetada.

Ja kuna kala on ikkagi väga tervislik ja selle valmistamise nippe tohutult, siis ootan jätkuvalt ka lugeja arvamusi ja ettepanekuid, et neid katsetada ja lehes avaldada!

Lõhesalat tomatiga röstsiaal

500 g värsket lõhefileed

1 suur punane sibul

3 keskmist tomatit

natuke sidrunipipart

natuke soola

Lõhefilee, sibul ja tomat hakkida hästi väikesteks tükkideks, segada kõik kokku, maitsestada ja ongi valmis! Sobib kohe söömiseks, kuid hea oleks lasta tunnike külmas seista. Salatit võib serveerida näiteks röstitud siaial.

NB! Kuna toiduvalmistamine on improvisatsioon, siis alati ei maksa retsepte üksühele maha teha, vaid komponente ikka maitse järgi lisada!

Lõhesalatit proovisime ka koos naisteseltsiga valmistada. Kõige rohkem selle salati juures võttis aega hakkimine, aga ühiselt saime ka sellega kiiresti hakkama. Salat sai nii maitsev, et tervest saiast ei piisamud ja pidime Wana Kala leivavarude kallale minema:)

Terje Lindau-Kuum

Aedniku pidulõhe

See ülilihtne retsept sündis, kui kapis oli sulamas jupp lõhefileed ning tabasin mehe tomatisalatipurgi kallal maiustamas. Olin kunagi teinud ühte maitsvat kalarooaga, kus praekala lisandiks oli mingi tomatist ja sibulast praetud-hautatud maitsev kaste ja see inspireeriski mind katsetama lihtsamat varianti. Nii võtsingi lõhefilee (et see oli paksemat sorti suure kala jupp, siis lõikas ta paremaks maitsestamiseks nahani viiludeks), puistasin peale veidi soola ja tilli ning katsin koduse, üsna magusa tomati-sibula-paprikasalatiga. Ja pistsin kuni pooleks tunniks ahju. Tulemus oli kena ja imemaitsev, aga ennekõike kohutavalt lihtne.

Kadri Prants

Midagi ei ole parata. Taaskord möödus suvi kui üks kiire silmapilk ja saabunud on karged sügisilmad. Aga... pole midagi mõnusamat kui vihmasel ja hallil päeval istuda soojas ja hubases toas kaminatule paistel, lugeda raamatut ning juua kuuma kakaod, millele lisatud maitseks väike tilk Amaretto likööri.

Amaretto-kakao valmistamine on imelihtne. Keeda tavapärasel viisil valmis kakao. Tõsta tulelt ning lisa maitse järgi Amaretto likööri. Kalla suuremasse tassi ja serveeri kohe, muidu kipub nahk peale tekkima. Eriti luksusliku joogi saad, kui lisad kakaole veel ka pisut päris sokolaaditükikesi. Mmm...

Teine väga mõnus külma ilma jook on **kakao Strohiga**. See on eriti sobilik termosega kaasa võtmiseks merele purjetama minnes, metsa matkama suundudes või mägedes suusatades. Valmistamisel käitu samamoodi: keeda valmis kakao ja lisa juurde maitse järgi Stroh 60. Strohi lisa pigem rohkem kui vähem, sest seda ei saa kunagi liiga palju olla:)

Kuumade jookide retseptid tõi teieni

Terje Eichelmann

SELTSKOND

Kuna Oma Poolsaare FLASHi konkursile pole pilte laekunud, siis otsustasime siia mõned lähedad seltskonnafotod panna.

Sel suvel hakati Wanas Kalas korraldama stiilseid discosid ja siin siis parimad palad 70ndate ja 80ndate pidudest...

70-ndad...

80-ndad...

Pildistas: Airi Leonidov

Kuulutused ja reklaam

Peotantsu kursused!

Alates novembrist Neeme
Rahvamajas.

Treeneriteks on Eesti kahekordsed meistrid
võistlustantsus ALEKSANDER MAKAROV
JA KATRIN END!

Täpsem info ja registreerimine
telefonil 5131283 Triin

Mälestame Neeme
vanimat elanikku
Rein Marten'it
(16.07.1915 - 19.07.2009)

HALLOWEENI DISCO

31. oktoobril
kell 21.00
Wanas Kalas
Dj JAN
Pilet 25.-

Kinobuss

14.novembril
kell 18.00
Neeme
Rahvamajas

Infot reklaami kohta Oma Poolsaares küsi: omapoolsaar@hotmail.ee

Ihasalu ja Neeme küla ajaleht

Oma Poolsaar

lasteleht **OPS**

Väljaandja:

Neeme Naiste Rannavalve Selts MTÜ

Kontakt:

omapoolsaar@hotmail.ee

Trükkimine:

Sõnasepp OÜ

Oma Poolsaare peatoimetaja:

Terje Lindau-Kuum
mob. 56 676 698

Lastelehe OPS peatoimetaja:

Tiina Klamas
mob. 56 912 569